

Paytaxtda müasir nəqliyyat sisteminin qurulması davam edir

Son illər Azərbaycanda müasir nəqliyyat sisteminin qurulması, bu sektorun səmərəli idarə olunması istiqamətində böyük uğurlar əldə olunub. Xüsusən Bakının nəqliyyat sisteminin inkişafı və küçə-yol şəbəkəsinin genişləndirilməsi istiqamətində ardıcıl səmərəli tədbirlər görülüb.

Bu cür yanaşma paytaxtın ictimai nəqliyyat sisteminin daha modern inkişafını və genişləndirilməsini, nəqliyyat yerdəyişmələrinin təmin edilməsində ictimai nəqliyyatın xüsusi payının artırılmasını, şəhərin nəqliyyat planlaşdırma strukturunun tamamlanmasını və əsas marşrutlar arasında fiziki və məntiqi bağlılığı təmin edir. Sənişinlər üçün daha sərfəli və rahat nəqliyyat olan metronun inkişafı və genişləndirilməsi, dəmiyolu və velosiped yolları şəbəkəsinin təkmilləşdirilməsi, həmçinin xüsusi ictimai nəqliyyat zolaqları şəbəkəsinin şaxələndirilməsi və s. məhz bunun nəticəsidir. 2024-cü ildə bu sadalananlar fonunda görülən işlərlə bağlı rəqəmsal inkişaf və nəqliyyat nazirinin müavini Rəhman Hümətov deyib ki, Bakıda mobilliyin transformasiyası çərçivəsində görülən işlərin məqsədi vətəndaşların rahatlığı və təhlükəsizliyini təmin etməkdir. Bu proses səmərəli ictimai nəqliyyat sisteminin formalaşması, infrastrukturun yaradılması və yenilənməsini nəzərdə tutur.

Paytaxt yollarında islahatlar kompleks şəkildə aparılır, dəyişikliklər rahatlığın təmin olunmasına xidmət edir. Mühüm dəyişikliklərdən biri Bakı küçələrində xüsusi hərəkət zolaqlarının yaradılmasıdır. Aparılan monitorinqlərin nəticəsinə əsasən, bu cür zolaqların salınmasından sonra avtobusların marşrut üzrə gediş vaxtı bəzi küçələrdə 18-22 dəqiqəyə qədər azalıb, əksər hallarda interval qısalıb, sənişinlərin sayı isə əhəmiyyətli dərəcədə artıb. Hazırda ümumi uzunluğu 100 kilometrədən çox olan xüsusi zo-

laqlar paytaxtın 30-dan çox küçə və prospektini əhatə edir. Bu zolaqlarla hərəkət edən avtobuslar gün ərzində 900 minə yaxın sənişin daşıyır.

Yeni marşrutların yaradılmasından danışan nazir müavini vurğulayıb ki, bu proses optimallaşdırma məqsədilə aparılan təhlillər əsasında davam edir: "Ötən ilin sonlarında metronun "20 Yanvar" stansiyası ilə Sumqayıt avtovağzalını birləşdirən yeni marşrut xətti fəaliyyətə başlayıb. Bunun nəticəsində təyinat məntəqəsinə orta hesabla 30 dəqiqəyə çatmaq olur. Metronun "Avtovağzal" stansiyasından Sumqayıta gedən 595 nömrəli avtobuslarla birlikdə gün ərzində 10 mindən çox sənişin daşınır. Ötən il paytaxtda yeni müntəzəm marşrut şəbəkəsinin tətbiqi çərçivəsində isə 20, 120, 120E, 121E, 140 və 140E nömrəli avtobuslar xəttə buraxılıb. Həmin marşrut şəbəkəsinin genişləndirilməsi və daha çox əhalinin əlçatanlığının təmin edilməsi istiqamətində işlər davam etdirilir".

Qeyd edək ki, Bakının nəqliyyat mübadilə mərkəzləri (HUB) 2024-cü ildə yaradılıb. Bakıda 3 HUB-un istifadəyə verilməsi müxtəlif nəqliyyat növləri arasında keçid imkanlarını əhəmiyyətli dərəcədə genişləndirib. Söhbət metronun "Gənclik" və "28 May" stansiyalarının qarşısı, eləcə də "Koroğlu" stansiyasının cənub çıxışındakı qovşaqlardan gedir. "28 May" və "Koroğlu" HUB-larını digərlərindən fərqləndirən əsas xüsusiyyət onların multimodal olması, yəni dəmiyolu, metro və avtobus dayanacaqlarını birləşdirməsidir. Eyni zamanda metronun "Koroğlu" stansiyasının şimal çıxışında və Bakı Beynəlxalq Avtovağzal Kompleksinin ərazisində yerləşən nəqliyyat mübadilə mərkəzləri də səmərəli fəaliyyət göstərir.

Şəhər mobilliyinin inkişafında Bakı Metropoliteninin rolunu danmaq olmaz. Nəqliyyat sıxlığının azaldılması üçün metropolitenin genişləndirilməsi və mövcud infrastrukturun

müasirləşdirilməsi istiqamətində əhəmiyyətli işlər görülür. Bu çərçivədə yerli və xarici mütəxəssislərin iştirakı ilə paytaxtın nəqliyyat proqramı hazırlanır. Prezident İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, yaxın illərdə metronun 10 yeni stansiyasının tikintisi nəzərdə tutulur. Ötən il isə COP29 tədbiri çərçivəsində 35 yeni vaqon alınaraq komplektləşdirilib və nəticədə yeni nəsil vaqonların sayı 150-yə çatdırılıb. Bu yeniliklər sənişinlər üçün daha rahat və təhlükəsiz səfərləri təmin edəcək.

Bakıda avtobus parkının yenilənməsi, velosiped yolları şəbəkəsinin genişləndirilməsi, elektrik skuterləri üçün parklanma prosesinin başlanması 2024-cü ildə şəhər nəqliyyat sisteminin müasirliyindən xəbər verir. COP29 ərəfəsində ölkəmizə gətirilən 160 elektrik avtobusu artıq paytaxtda müxtəlif marşrutlarda işləyir. Özəl şirkətlər də bu yaxınlarda daha 85 ekoloji təmiz texnologiyalı avtobus alıb. Bunlarla yanaşı, 200-dən çox avtobus təmir edilərək istifadəyə verilib. İndi onların parkı rekord həddə - 2170-ə çatıb.

Ötən il əsaslı yenidənqurmada sonra istifadəyə verilən Xaqani bağının ətrafında avtomobillərin hərəkətinin tamamilə məhdudlaşdırılması və piyada zonasının yaradılması layihəsi də təqdirəlayiqdir. Tarixi abidələrlə zəngin Əziz Əliyev küçəsində avtonəqliyyat vasitələrinin hərəkətinin tam məhdudlaşdırılması Nizami küçəsindən başlayan piyada ərazini Dənizkənarı Milli Parkadək genişləndirməyə imkan verir. Metronun "28 May" stansiyasının qarşısındakı meydanın abadlaşdırılması isə buranı geniş piyada zonasına çevirib.

Nazir müavini onu da bildirib ki, şəhər məhəmətinin keyfiyyətini əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşdırmağa imkan verən bu dəyişikliklər 2025-ci ildə də davam edəcək.

Züleyxa ƏLİYEVƏ,
"Azərbaycan"